

PIUS MANZADOR

Ex Cler. Reg. S. PAULI

DEI & Apostolicæ Sedis Gratia
Ecclesiarum Seniensis & Modruffiensis, seu
Corbaviensis canonicè unitarum

EPISCOPUS,

Sacra Cæsareæ, & Regio. Apostolicæ Majestatis
CONSILIARIUS.

*Venerabilibus Fratribus, & dilectissimis Filiis, Clero,
Populoque utriusque Diœcesis Gratiam, Salutem
& Pacem.*

 Fuere profectò neque pauca neque levia, quæ
animum meum percellere, suspensúmque at-
que attonitum tenere debuerant, cum pri-
mùm intellexi me ad sublime Episcopatûs Officium ani-
marúmque vestrarum regimen vocari. Primum quidem
inter alia omnia fuit propriæ cum vilitatis, tum imbecil-
litatis Conscientia: ut enim me ipsum nunquam igno-
ravi, ita continuò videbam nulla esse in me & pro tanta
digni-

dignitate merita, & pro tanto onere vires. Accessit natæ ex hac mei cognitione sollicitudini ea, quæ à dolore sejuncta esse non poterat, recordatio, me suscepto Episcopali Munere protinùs è sinu amantissimæ Matris, Congregationis meæ, avellendum esse, quæ me non modò filium liberalissimè educavit, & ad id omne, quidquid sit, quod eram, perduxit, verùm etiam sibi Patrem esse voluit, cùm me triennio ante universi Clericorum Regularium S. Pauli Ordinis Præpositum Generalem incredibili consensu renunciasset. Quòd si verò acerbè sentiebam à Matre dividi, quæ me tantâ cum charitate complexa est, potestis existimare, quem in modum illa animi mei acerbitas accreverit, cùm cernerem me ab hac ipsa dilectissima Matre majore cum dolore dimitti: cùm ad primum mutationis hujus nuncium mæstos meorum vultus intuerer: cùm lamenta quoque aliquorum auribus perciperem, & in aliorum litteris legerem. Adhæc neque illud dissimulabo, fuisse inter hos animi mei fluctus non exiguum timorem quendam de vobis: metuebam enim nec immeritò, me hominem apud vos novum, ignotum, & extraneum, minùs quoque acceptum fore, atque inde eam mihi auctoritatem decedere, quæ cùm sita sit in quadam apud eos, quibuscum agendum est, potentia, firma ac diuturna virtutis opinione obtenta, ad munus, quod suscipiendum erat, partes explendas non solùm utilis admodùm est, verùm etiam summè necessaria, præsertim cum vobis domi essent viri genere, virtute, atque eruditione præstantissimi, cum quibus me in comparationem venire nullo modo posse compertum habebam.

Verùm

Verùm ut ista omnia, quæ se animo meo non blanda sanè specie objiciebant, ad terrendum me & propè absterrendum fortissima erant, ita alia quoque in mentem veniebant, quibus non modicè erigebam, quæque, ut ex oriente sole nebulas dissipari atque evanescere videmus, angustias omnes atque hæsitaciones ex animo propulsarunt, nam curam illam de propria imbecillitate levabat non dubium divinæ vocationis indicium, etenim, cùm cor meum non reprehenderit me, quod sacrum illud atque excelsum munus, ad quod destinabar, unquam quæsierim, confidenter statui, talem me esse, qui non sibi ipsi sumit honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron: qui non aliunde ascendit, sed qui intrat per ostium in ovile. Itaque de Dei vocatione quasi certus, ejus quoque opem magna cum securitate expectandam esse arbitratus, cogitare cœpi: Qui vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt, nihil eorum mihi deesse patietur, quæ ad ejus voluntatem sanctissimam adimplendam desiderabuntur: & qui cœpit, ipse perficiet.

1. Joan.
3. v. 21.

Hebr. 5.
v. 4.

Joan. 10.
v. 1.

Rom. 4.
v. 17.

Philip. 1.
v. 6.

Auxit spem hanc judicium sapientissimæ æquè ac clementissimæ Principis, cujus nutu ad novum munus capiendum arcersebar, cuique me tutè acquiescere potuisse exploratum est. In quo quidem mirificè me confirmabat, quod tum forte in urbe adessem & ipse cognoscerem, eandem Augustæ in me voluntatem Clementi XIII. Pontifici optimo Maximo, atque in me ultra quam dici possit benevolentissimo maximè probari.

His solatiis animatus vici dolorem illum, quem mihi, ut res omnes, quæ vehementer cohærent, sine vio-

lencia discerpi nequeunt, meus è Congregatione mea dis-
cessus attulerat, quum etiam desiderium Matris, quam
amittebam, Sponsæ, cui designabar, amore leniretur,
jámq; minùs difficile me meis eripueram, ut vobis me
darem, filios duntaxat, non item Patris officium muta-
turus.

Igitur solus, quem supra memini, de vobis ipsis
timor adhuc in animo perstabat, mentémque meam inci-
piti cura implicatam diu tenuit, sed qui consolatur hu-
miles, consolatus est nos Deus in adventu plurium ex
vobis, non solùm autem in adventu eorum, sed etiam
in consolatione, quâ consolati sunt in vobis referentes
nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram
æmulationem pro me, ita ut magis gauderem, quàm
antea metueram. Etenim cum ex narrationibus eorum,
qui vestrùm huc profecti ad me invisebant, intelligerem
quàm communi gaudio nuncium de mea ad vos missio-
ne accepissetis, quanta sit vestra in me immerentem be-
nevolentia, quanta de me ornando contentio; In verita-
te comperi, quia non estis personarum acceptores, sed
in omni gente, qui animabus vestris prodesse velit, ac-
ceptus est vobis: sapienter equidem, & pro ea, quam
saluti vestræ debetis, cura præclarissimè, quemadmodum
enim, qui rei augendæ vehementer intenti sunt, quam-
vis divitias ingentes domi congestas habeant, pecuniam
tamen aliunde importatam non repudiant, ita salutis
æternæ verè studiosis curandum non est, sítne civis an
extraneus, à quo monita salutis vitæque christianæ, at-
que virtutum præsidia accipere possint. Itaque & ego
in-

incredibili in vos studio incensus coactor nimium, donec videam vos & amplectar, & habeam aliquem fructum Rom. 1. v. 9. &c. in vobis, testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in Evangelio Filii ejus, quod sine intermissione memoriam vestri facio, semper in orationibus meis: obsecrans, si quomodo tandem aliquando prosperum iter habeam, in voluntate Dei veniendi ad vos. Desidero enim videre vos: ut aliquid impertiar vobis gratiæ spiri- Philip. 1. v. 25. &c. tualis ad confirmandos vos. Et hoc confidens spero, quia manebo, & permanebo omnibus vobis ad profectum vestrum, & gaudium fidei: ut gratulatio vestra abundet in Christo Jesu in me per meum adventum ad vos. Tantum dignè Evangelio Christi conversamini, ut cum venero & videro vos, experiar quia statis in uno spiritu unanimes.

Unanimes dico, atque iterum iterumque dico. Hoc enim primum omnium à Deo vobis exopto, & à vobis ipsis requiro: nec miremini. Me oportet Christi Ephes. 2. v. 11. imitari, qui veniens evangelizavit pacem. Præterea in schola Doctoris gentium enutritum & sub ejus tutela educatum non decet alia ad vos salutatione uti atque hac, quâ Apostolus epistolas suas exordiri consuevit: Gratia vobis & Pax. Pax, quo uno verbulo omne bonum significatur. Pax, quâ eliminata malorum omnium colluvies in communitates ingruit, easque ut aliàs florentissimas miserrimè devastat, sicut enim corpus ab anima desertum putrescit, atque vermes in eo enascuntur, ita charitate, quæ pacem operatur, deficiente, optimi quique depravantur, & sceleribus om-

nia implentur. Atque ut lapides in ædificio, quamdiu
cohærent, & se ipsos & universam molem sustinent, se-
juncti verò non solum ipsi ruunt, sed totas ædes penitùs
disperdunt, ita ab unione vel discordia civium non pri-
vatorum solum sed ipsius quoque reipublicæ commoda
vel consistunt vel intereunt. Si qua ergo, Fratres Filiis-
que charissimi, consolatio in Christo, si quod solatium
charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera misera-
tionis: implete gaudium meum ut idem sapiatis, eandem
charitatem habentes, unanimes, idipsum sentientes, ni-
hil per contentionem, neque per inanem gloriam: sed in
humilitate Superiores sibi invicem arbitantes, non quæ
sua sunt singuli considerantes, sed ea, quæ aliorum. Si
fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus
pacem habentes: non vosmetipsos defendentes Charissi-
mi. Quod si invicem mordetis, & comeditis: videte,
ne ab invicem consumamini. Itaque quæ pacis sunt,
sectemur: & quæ ædificationis sunt, in invicem custo-
diamus.

Vos autem, honorabiles Fratres, Membra dignissi-
ma Capitulorum meorum, vos, animarum Curatores,
qui per ambas Diœceses dispersi pascitis, qui in vobis
est, gregem, vos, Sacerdotes tam regulares quam
sæculares, ministri Christi, & adjutores mei in Regno
Dei, obsecro per Dominum nostrum JESUM Christum
& per charitatem sancti Spiritûs, ut adjuvetis me
primum quidem in orationibus vestris pro me ad
Deum, deinde verò consilio & operâ. Agite igitur
solicitudine non pigri: spiritu ferventes! jungite me-
cum

cum manus ad opus ministerii, in ædificationem Corporis Christi. Ephes. 4. v. 12. Magnum nobis negotium impositum est parare Domino plebem perfectam: Sacerdotes sanctos, magistratus æquos, conjuges concordēs, parentes sollicitos, filios obediētes, juvenes modestos, virgines pudicas, viduas devotas, divites liberales, pauperes patientes, dominos benignos, servos fideles, cives quietos, christianos tanto nomine dignos. In hoc igitur Fratres dilectissimi, oculos vestros defigite: hoc vestris curis unicè dignum existimate: huic labores vestros addicite: ad hoc vigiliās etiā advocate: hoc in sacrificiis vestris à Deo postulate: hoc prædicationibus, hoc vitæ illibatæ atque luminosæ exemplis efficere connitamini salutī animarum providentes non coactè, sed spontaneè secundum Deum: neque turpis lucri gratia, sed voluntariè: neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex animo. Et cùm apparuerit Princeps Pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. 1. Petr. 5. v. 2. &c.

Me quod attinet, Fratres Filiique charissimi (iterum enim omnibus loquor) si vires mihi essent animo pares, multa vobis de me, plurima mihi de vobis promitterem, sed nondum audeo infirmitatis meæ timore prohibitus. Verumtamen intendam me ipsum, & deficiam priùs, quàm defatiger in obsequiis vestris, ego enim libentissimè impendam & superimpendar ipse pro animabus, 2. ad Corinth. 12. v. 15. quas mihi dedit Deus. Ipse autem Deus, & Pater noster, & Dominus noster JESUS CHRISTUS dirigat viam nostram ad vos. Vos autem Dominus multiplicet, & abundare faciat charitatem vestram in invicem & in 1. Thessal. 3. v. 11. &c.

omnes. Intelligitis fanè, quid nunc velim à vobis.
I. Co- Cætera autem, cùm venero, disponam. Valetè in Do-
rinth. 12.
v. 34. mino Chariffimi, & orate pro nobis.

**Dabam Viennæ in Collegio Cler. Reg. S. Pauli
ad S. Michaëlem X. Calendas Martii ipso primo
die temporis acceptabilis & dierum salutis.**